

1ste Behandling af „Forflag til Lov indeholdende nogle nærmere Bestemmelser angaaende Brændeviinshandel.“

(Lovforslaget findes i Tillæg A, Sp. 2173 ff.)

Eh. Christensen: Det her foreliggende Lovforslag er i det Væsentlige saaledes, at man nok kan vente, at det vil finde nogen Tilslutning i Thinget. Det, at Brændeviinshandel paa Landet maatte blive noget mere fri, har allerede i længere Tid været Gjenstand for Manges Duffer og Bestræbelse. Det har viist sig ved de Lovforslag, der i de to foregaaende Aar ere indbragte her i Thinget ved privat Snitiativ, og det har viist sig ved de Andragender, der ere stillede til det høie Thing, ligesom ogsaa den Masse af Ansøgninger, der indkomme til Ministeriet om at erholde Bevillinger, synes at tyde paa, at en Lov som den her foreslaaede vil være meget velkommen blandt Landbefolkningen. Den Indfrænkning, som ved Loven af 29de December 1857 kom til at gjælde for Brændeviinshandelen, havde, som bekjendt, sin Grund deri, at man frygtede, at naar man gav Brændeviinshandelen fri, vilde det medføre Demoralisation blandt Landalmuen. Denne Frygt deles, saavidt mig bekjendt, ikke af Mange nu, og vil ogsaa efter min Mening være aldeles uden Grund. At de sidste Aar have bragt de glædeligste Fremskridt med Hensyn til Udværelighed og Orden blandt Landalmuen, det er bekjendt. Forøvrigt indeholder dette Lovforslag jo heller ikke Noget, der berettiger til nogen Udvidelse med Hensyn til Udfrænkningen til siddende Gæster, og det maa jo antages at være det meest Færlige. Hvad der forøvrigt maa tjene til Anbefaling for Loven er, at den vil bidrage til at opheve Bevillingssystemet paa dette Omraade, og det er jo vistnok Alle enige i, at man bør stræbe hen til, saavidt det lader sig gjøre uden Skade. Jeg skal endnu tillade mig at om-

tale et Par Punkter i Lovforslaget. Med Hensyn til §§ 1 og 2 skal jeg ikke udtale mig. Disse to Paragraffer have været Gjenstand for en saa omhyggelig Drøftelse i det andet Thing, og at de dog have beholdt deres oprindelige Betydning aldeles uberørt, maa tale til deres Anbefaling. Hvad derimod § 3 angaaer, skal jeg tillade mig at henstille til nærmere Overveelse, om man burde gjøre en saa stor Forskjel paa den mindste og den høieste aarlige Kjendelse, som skal erlægges for denne Handel. Mig forekommer det, at 100 Rd. er en saa høj Kjendelse, at ingen Brændeviinshandel længere kan være tjent med at svare den, naar nærværende Forslag bliver til Lov. Det er aldeles indlysende, at som Følge af denne Lov vil er meget stor Mængde Kjobmænd og Detailister etablere Brændeviinshandel paa Landet. Det vil medføre en stor Concurrence, der vil stige i samme Forhold, som Pladsen er indbringende. Jeg tror saaledes, at 100 Rd. vil være en for høj aarlig Kjendelse, og skulde meget tilraade, at den maatte blive sat ned til 60 Rd. Man vil maaffee kunne indvende, at det skader ikke, at en saadan Bestemmelse staaer i Loven, selv om man ikke kunde forvente, at den vilde blive brugt, da Aantsraadene jo dog ere de, der skulle fastsætte Gebyrerne; men jeg tror ikke, at det vil være heldigt at fastsætte en Kjendelse, som man iforveten kan vide, at ingen Brændeviinshandel kan være tjent med at svare. Det kunde maaffee lede til, at Aantsraadene vilde sætte Kjendelsen noget for høit, ligesom ogsaa det at gjøre en større Forskjel paa Minimum og Maximum af den aarlige Kjendelse vilde bidrage til, at de forskjellige Aantsraad ikke saamart følge eens Taxter. Hvad jeg har udtalt om Brændeviinshandel i Almindelighed, vil jeg ogsaa anvende paa Gæstgiveri og Krohold. Jeg finder, at det er meget rigtigt, at den aarlige Kjendelse for Krohold er sat til det Halve, men ogsaa her maa jeg mene, at man burde sætte Kjendelsen noget lavere, f. Ex. til